

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету ветеринарної
медицини, професор

_____ С. КУЛИНИЧ
«_1_»_вересня_2021_р.

ПРОГРАМА ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

для здобувачів вищої освіти

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА
ПРОГРАМА
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Ветеринарна медицина

другий (магістерський)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

211 Ветеринарна медицина

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

21 Ветеринарна медицина

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Магістр

**ОБСЯГ ОСВІТНЬО-
ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ**

90 кредитів ЄКТС, термін навчання
1,4 роки

ПОЛТАВА 2021

Програма переддипломної практики для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Ветеринарна медицина другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 211 Ветеринарна медицина галузі знань 21 Ветеринарна медицина складена з урахуванням "Методичних рекомендацій щодо проведення практики студентів у аграрних вищих навчальних закладах" та Положення про організацію практичної підготовки здобувачів вищої освіти ПДАУ.

1. СХВАВЛЕНО науково-методичною радою спеціальності «Ветеринарна медицина» «1» вересня 2021 року, протокол № 1

2. РОЗРОБНИКИ:

доктор ветеринарних наук, професор Кулинич Сергій
доктор ветеринарних наук, професор Киричко Борис
доктор ветеринарних наук, професор Бердник Василь
доктор ветеринарних наук, професор Євстаф'єва Валентина
кандидат ветеринарних наук, доцент Передера Сергій
кандидат ветеринарних наук, доцент Локес-Крупка Терезія
кандидат ветеринарних наук, доцент Кравченко Сергій
кандидат ветеринарних наук, доцент Дмитренко Надія
старший викладач, Каришева Людмила

Відповідальний за випуск: методист факультету ветеринарної медицини Шелудько А. О.

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
2. ОБОВ'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ	5
3.ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ	6
4. КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ.....	8
5. ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА	9
5.1. Мета переддипломної практики.....	9
5.2. Порядок ведення щоденника переддипломної практики	9
5.3. Порядок складання звіту про переддипломну практику	10
6. ДОДАТКИ	11

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Практична підготовка здобувачів вищої освіти є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми Ветеринарна медицина другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 211 Ветеринарна медицина галузі знань 21 Ветеринарна медицина для підготовки фахівців та набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, професійних навичок і вмінь. Вона спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачами вищої освіти за час навчання, набуття й удосконалення практичних навичок і вмінь, визначених освітньо-професійної програми Ветеринарна медицина другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 211 Ветеринарна медицина галузі знань 21 Ветеринарна медицина.

Метою практичної підготовки є формування та розвиток у здобувачів вищої освіти здатності приймати самостійні рішення в умовах конкретного виробництва; оволодіння сучасними методами, формами організації праці, знаряддями праці в галузі ветеринарна медицина.

Згідно освітньо-професійної програми Ветеринарна медицина другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 211 Ветеринарна медицина галузі знань 21 Ветеринарна медицина практична підготовка лікарів ветеринарної медицини передбачає проходження переддипломної практики.

Заходи, пов'язані з організацією практики, визначаються наказом ректора Університету.

Проходження здобувачами вищої освіти переддипломної практики є одним із важливих етапів у підготовці їх як майбутніх фахівців ветеринарної медицини, організаторів і керівників виробництва. Вона дозволяє здобувачам вищої освіти ознайомитися з діяльністю лікаря ветеринарної медицини, закріпити теоретичні знання, набути необхідні практичні навички.

Під час переддипломної практики здобувачі вищої освіти виконують дослідження і збирають матеріали для підготовки кваліфікаційної роботи, проводять курацію тварин, а також знайомляться із заходами по захисту навколишнього середовища, забезпеченню правил охорони праці на виробництві.

Здобувачі вищої освіти набувають досвіду організаційної роботи, спілкування з людьми на виробництві, пропаганди професійних знань.

Терміни і тривалість проходження переддипломної практики зазначені у наскрізній програмі практик. Календарні періоди проведення практики на кожний навчальний рік визначаються графіком навчального процесу. Практична підготовка здобувачів вищої освіти проводиться на базах практики, що забезпечують виконання програми практики, або в структурних підрозділах Полтавського державного аграрного університету.

2. ОБОВ'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

При проходженні переддипломної практики здобувачі вищої освіти зобов'язані:

- до початку практики одержати від координатора практичної підготовки спеціальності «Ветеринарна медицина», щоденник, повідомлення методичні матеріали (програму, методичні рекомендації, індивідуальне завдання тощо) та консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- своєчасно прибути до бази практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівками її керівників;
- вивчити й суворо дотримуватись правил охорони праці, безпеки життєдіяльності, протипожежної безпеки, виробничої санітарії та правил внутрішнього розпорядку;
- виконувати вказівки керівника практики, які стосуються професійних питань;
- дотримуватись діючих на підприємствах і в організаціях правил внутрішнього розпорядку та охорони праці;
- регулярно вести щоденник переддипломної практики;
- пропагувати і впроваджувати в практику найновіші наукові дані, передовий досвід роботи, найновішу техніку і технологію виробництва;
- приймати участь у громадському житті колективу, виступати з доповідями;
- нести відповідальність за виконану роботу та її результати, показувати приклад свідомого і сумлінного ставлення до праці;
- своєчасно, не пізніше тижня після закінчення практики, надати координатору практичної підготовки по спеціальності «Ветеринарна медицина» всі необхідні організаційні документи, а викладачу – керівнику практики від кафедри – щоденник практики та звіт про її проходження. В термін, встановлений наказом ректора, скласти комісії диференційований залік з переддипломної практики.

У відповідності до освітньо-професійної програми Ветеринарна медицина другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 211 Ветеринарна медицина галузі знань 21 Ветеринарна медицина здобувач вищої освіти повинен:

- Розуміти та встановлювати особливості будови і функціонування клітин, тканин, органів, їх систем та апаратів організму тварин.
- Використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності.
- Дотримуватися правил охорони праці, асептики та антисептики під час здійснення фахової діяльності.

- Проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу.
- Володіти методиками патолого-анатомічної діагностики.
- Проводити відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.
- Організовувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження.
- Планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби.
- Проводити акушерсько-гінекологічні та хірургічні заходи і операції.
- Розробляти стратегії безпечного, санітарно-обумовленого утримання тварин.
- Володіти знаннями з біобезпеки, біоетики та добробуту тварин.
- Проводити судово-ветеринарну експертизу.
- Організовувати нагляд і контроль за виробництвом, зберіганням, транспортуванням та реалізацією продукції тваринного і рослинного походження.
- Оберігати довкілля від забруднення відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення.
- Організовувати, здійснювати і контролювати документообіг під час здійснення професійної діяльності.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Відповідальність за організацію, проведення й контроль практики покладається від:

- університету – на першого проректора;
- факультету – на декана та координатора (координаторів) практичної підготовки по спеціальності;
- кафедри – на завідувача та викладачів – керівників практик;
- бази практики – на керівника підприємства.

Загальну організацію практики та контроль за її проведенням в Університеті здійснює керівник виробничої практики.

Основним нормативним документом, що регламентує діяльність здобувачів вищої освіти й керівників практики в Університеті, є положення про організацію практичної підготовки здобувачів вищої освіти Університету.

Розподіл здобувачів вищої освіти на практику проводиться Університетом з урахуванням замовлень на підготовку фахівців та їх майбутнього місця роботи після закінчення навчання.

Розподіл здобувачів вищої освіти між кафедрами щодо переддипломної практики проводиться деканатами відповідних факультетів.

Оформлення здобувачів вищої освіти для проходження практики підтверджується наказом ректора, за поданням деканів факультетів не пізніше одного місяця до дати початку практики.

На здобувачів вищої освіти, які проходять практику на підприємстві (в організації, установі), розповсюджується законодавство України про працю та правила внутрішнього трудового розпорядку підприємства (організації, установи).

Тривалість робочого часу здобувачів вищої освіти під час проходження переддипломної практики регламентується законодавством України про працю і складає для здобувачів вищої освіти віком від 18 років і старше не більше 40 годин на тиждень, без врахування самостійної роботи.

Якщо за певних поважних причин здобувач вищої освіти не може пройти переддипломну практику у заплановані терміни, які зазначені у графіку навчального процесу, Університет надає можливість здобувачу вищої освіти пройти практику в канікулярний період.

Для перенесення термінів проходження практики (на канікулярний період) завчасно (до подачі проекту наказу на підпис ректору) повинні бути оформлені відповідні дозволи.

Перенесення термінів практики здійснюється з дозволу адміністрації Університету у разі подання письмової заяви здобувача вищої освіти:

- на ім'я ректора Університету;
- за погодженням із:
 - викладачем – керівником практики від кафедри та завідувачем кафедри;
 - деканом факультету;
 - керівником практики Університету.

Основними причинами перенесення термінів проходження практики є узгоджене з Університетом та офіційно оформлене відрядження, стажування здобувача вищої освіти за кордон та інші випадки, що не суперечать чинному законодавству України.

Перенесення термінів практики з будь-яких причин, не узгоджених з Університетом, не дозволяється.

Наказом ректора про проведення практики здобувачів вищої освіти визначається:

- місце та терміни проведення практики;
- склад академічних груп;
- координатор практичної підготовки з спеціальності та оформлення підсумкового звіту за її результатами;
- посадова особа, на яку покладено організацію практики та контроль за її проведенням.

Здобувачі вищої освіти Університету зобов'язані:

- до початку практики одержати від координатора практичної підготовки з спеціальності направлення, щоденник, повідомлення методичні матеріали (програму, методичні рекомендації, індивідуальне завдання тощо) та консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- своєчасно прибути до бази практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівками її керівників;

- вивчити й суворо дотримуватись правил охорони праці, безпеки життєдіяльності, протипожежної безпеки, виробничої санітарії та правил внутрішнього розпорядку;
- нести відповідальність за виконану роботу та її результати, показувати приклад свідомого і сумлінного ставлення до праці;
- своєчасно, не пізніше тижня після закінчення практики, надати координатору практичної підготовки з спеціальності всі необхідні організаційні документи, а викладачу – керівнику практики від кафедри – щоденник практики та звіт про її проходження. В термін, встановлений наказом ректора, скласти комісії диференційований залік з практики.

4.КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ

Схема оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Рівень знань здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Ветеринарна медицина другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 211 Ветеринарна медицина галузі знань 21 Ветеринарна медицина визначається з використанням комплексної системи оцінювання: поєднання чотирьох бальної системи («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) (за шкалою «А», «В», «С», «D», «Е», «FX», «F»), системи оцінювання закладу вищої освіти (за 100-бальною шкалою).

Шкала оцінювання

Сума балів	Оцінка ЄКТС	Оцінка за чотирьох бальною шкалою (диференційований залік)
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Диференційований залік за практику виставляється з урахуванням:

- висновка викладача-керівника практики від кафедри про виконання здобувачем вищої освіти програми практики (вичерпність і правильність виконання індивідуальних завдань практики) (від 1 до 40 балів);
- якості оформлення звіту, щоденника, зазначеної у висновку викладача – керівника практики від кафедри (від 1 до 19 балів);

- презентації здобувачем вищої освіти результатів проходження практики під час захисту звіту та відповідей на запитання членів комісії з прийому диференційованого заліку за практику (1-41).

Результат диференційованого заліку за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і залікову книжку здобувача вищої освіти за підписом голови комісії та враховується стипендіальною комісією при визначенні розміру стипендії разом із його оцінками за результатами підсумкового контролю.

Здобувач вищої освіти, який не виконав програму практики без поважних причин, відраховується з Університету.

5. ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА

5.1. Мета переддипломної практики

Переддипломна практика здобувачів вищої освіти є завершальним етапом практичного навчання, проводиться на випускному курсі з метою узагальнення й удосконалення здобутих ними знань, практичних умінь і навичок на базі конкретного суб'єкта господарювання, оволодіння професійним досвідом та готовності їх до самостійної трудової діяльності.

Основними завданнями переддипломної практики є:

- безпосередня практична підготовка здобувачів вищої освіти до самостійної роботи на посадах фахівців, поглиблення та закріплення теоретичних знань та практичних навичок зі спеціальності (спеціалізації) і навчальних дисциплін циклу професійної та практичної підготовки, уміння працювати з фактичним матеріалом виробничої діяльності підприємства (організації, установи) й використовувати його для виконання кваліфікаційної роботи;
- формування умінь і навичок роботи за фахом, набуття досвіду організаційної, виховної роботи в колективі;
- ознайомлення безпосередньо на підприємстві (в організації, установі) з сучасними прийомами, методами та знаряддями праці в галузі їх майбутньої професії.

Здобувачів вищої освіти направляють на практику до підприємств (організацій, установ), з якими укладено договори про підготовку фахівців або де вони після закінчення Університету будуть працевлаштовані.

За наявності вакантних місць здобувачі вищої освіти можуть зараховуватися на штатні посади, якщо робота на цих посадах відповідатиме вимогам програми практики.

5.2. Порядок ведення щоденника переддипломної практики

Основною звітною документацією є щоденник виробничої практики (друкований екземпляр, додаток А).

Здобувачі вищої освіти заповнюють розділи щоденника відповідно змісту. За потреби здобувачі вищої освіти можуть отримати консультації у

керівника переддипломної практики від кафедри.

5.3. Порядок складання звіту переддипломної практики

Підсумки практики треба привести в вигляді звіту. В ньому в короткій формі студент дає аналіз виконаної роботи з висновками.

Вихідним матеріалом для складання звіту служать записи в щоденнику, а також копії актів експертиз, протоколів, фотографії і т.п.

Загальний об'єм звіту повинен складати до 18 сторінок рукописного тексту. Титульну сторінку оформлюють згідно додатку Б.

Звіт розпочинається із змісту і має наступні розділи:

1. Вступ.
2. Аналіз інформаційних джерел за темою кваліфікаційної роботи.
3. Характеристика місця проходження практики.
4. Попередні результати власних досліджень.
5. Підсумки.
6. Додатки.

У вступній частині здобувач вищої освіти дає коротку характеристику місця проходження практики.

У розділах, вказаних вище, здобувач вищої освіти узагальнює матеріали і представляє підсумкові дані як у вигляді тексту, так і в таблицях. В підсумках дається оцінка місцю проходження практики, її організації, керівництву.

У додатках здобувач вищої освіти вміщує копії актів експертиз, малюнки, схеми, фотографії тощо. Кількість їх повинна бути помірною з тим, щоб не перевантажувати звіт матеріалами, що не мають особливого значення.

Текст звіту повинен бути чітким, надрукованим, з обов'язковими полями, виділенням розділів, підрозділів, абзаців. Сторінки звіту повинні бути зшиті і пронумеровані.

Звіт з практики захищається здобувачем вищої освіти у комісії, призначеній наказом ректора Університету.

Комісія приймає диференційований залік у здобувачів вищої освіти або на базах практики в останні дні її проходження, або в Університеті до початку наступного семестру (якщо після практики у здобувачів вищої освіти згідно з графіком навчального процесу відбувається теоретичне навчання) чи протягом двох тижнів наступного після практики семестру (якщо після практики у здобувачів вищої освіти згідно з графіком навчального процесу передбачені канікули).

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

_____ (вид і назва практики)

Студент _____

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

Факультет (навчально-науковий інститут) _____

_____ (назва факультету/ІНІ)

Освітньо-професійна програма _____

_____ (назва освітньо-професійної програми)

Спеціальність _____

_____ (код та найменування спеціальності)

Ступінь вищої освіти _____

_____ (бакалавр / магістр)

_____ курс, _____ група

Форма навчання _____

_____ (денна/ заочна)

Керівник практики від кафедри _____

_____ (назва кафедри)

_____ (посада, прізвище, ім'я, по батькові керівника практики)

Керівник практики від підприємства (організації, установи, тощо),

_____ (посада, прізвище, ім'я, по батькові)

Студент _____

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

Прибув на підприємство (в організацію, установу тощо)

« ____ » _____ 20 ____ року

Наказом (розпорядженням) по підприємству (організації, установі тощо) від « ____ » _____ 20 ____ року № ____ студент зарахований на посаду _____

_____ (назва посади)

_____ (підпис) _____ (посада, прізвище та ініціали керівника підприємства, організації, установи тощо)

М.П.

Вибув з підприємства (організації, установи, тощо)

« ____ » _____ 20 ____ року

_____ (підпис) _____ (посада, прізвище та ініціали керівника підприємства, організації, установи тощо)

М.П.

Висновок керівника практики від кафедри

Кількість балів _____
(цифрами)

Керівник практики від кафедри _____
(підпис) (ініціали та прізвище)

Висновок комісії із захисту звітів з практики

Кількість балів _____
(цифрами)

Дата захисту звіту з практики « ____ » _____ 20__ року

Оцінка:

за 4-бальною шкалою _____
(словами)

за 100-бальною шкалою, оцінка ЄКТС _____
(цифрами і літерою)

Голова комісії із захисту звітів з практики _____
(підпис) (ініціали та прізвище)

Міністерство освіти і науки України
Полтавський державний аграрний університет
Факультет ветеринарної медицини

ЗВІТ

про проходження переддипломної практики
 в умовах _____
 з _____ р. по _____ р.

Підготував (ла):

здобувач вищої освіти за освітньо-професійною
 програмою Ветеринарна медицина
 другого (магістерського) рівня вищої освіти
 спеціальності 211 Ветеринарна медицина
 галузі знань 21 Ветеринарна медицина

 (прізвище та ініціали ЗВО)

Керівник практики від кафедри:

 (науковий ступінь, вчене звання, посада, кафедра)

 (прізвище та ініціали керівника)

Керівник практики від підприємства:

 (посада)

 (прізвище та ініціали керівника)

Оцінювання проходження переддипломної практики

Параметр оцінки	Результат оцінювання	Підпис відповідального
Висновок викладача-керівника практики від кафедри про виконання здобувачем вищої освіти програми практики (вичерпність і правильність виконання індивідуальних завдань практики) (від 1 до 40 балів)		
Якість оформлення щоденнику практики (від 1 до 19 балів)		
Комісійний захист звіту (від 1 до 41 балів)		
Підсумкова оцінка:	Кількість балів	
	ЄКТС	
	4-бальна шкала	

ПОЛТАВА-2021